

Do Košíc príde originálna parná zubačka, legionársky vozeň i opancierovaná mazutka

Na Rušňoparáde 2015 sa s koľajnicami rozlúči Malý Býček

KOŠICE (14. apríl 2015) – Veľká prehliadka historickej aj modernej železničnej techniky a stretnutie jej priaznivcov Rušňoparáda 2015 sa uskutoční najbližší víkend v Košiciach. Lákadlom bude 5 parných rušňov, ktoré slúžia železničnej doprave už v súhrne 484 rokov. Návštevníkov podujatia čaká aj premiéra unikátneho zreštaurovaného legionárskeho vozňa z prvej svetovej vojny, rozlúčka s populárnym Malým Býčkom zo Zvolena či originálna parná zubačka z Tisovca a viac ako 10 historických vozňov.

Už 15. ročník obľúbeného podujatia organizuje Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) v spolupráci s občianskym združením Detská železnica Košíc v košickom rušňovom depe ZSSK už tento víkend 18.- 19. apríla.

„Spolu 5 jedinečných parných rušňov a ďalšia zaujímavá technika sa predstaví na točni a bude súčasťou zábavných súťažných disciplín. Historickú železničnú techniku bude vidno na bežných tratiach košického či prešovského kraja vďaka mimoriadnym jazdám. Nostalgické vlaky putujú do Košíc z Medzeva, Sečoviec z Liptova, Spiša, Prešova či Humenného priamo do depa,“ povedal Ľubomír Lehotský z OZ Detská železnica Košice.

Veľkí aj malí si môžu počas víkendu vyskúšať povolanie rušňovodiča, prezrieť si veľké modelárske koľajiská či vojnový prepád z druhej svetovej vojny. Pripravených je niekoľko unikátnych novínok, zábavný program a kreatívne dielne pre celé rodiny.

„Predstavíme aj najnovšie eurovlaky získané z pomocou Európskej únie, ktorá zásadným spôsobom menia kvalitu regionálnej dopravy na východnom Slovensku. Na sklonku roka 2015 už takmer polovica regionálnej dopravy na Slovensku bude realizovaná klimatizovanými modernými súpravami, ktoré vytlačia z tratí 40-ročné nepopulárne koženkáče,“ vysvetľuje Jana Morháčová, riaditeľka Odboru komunikácie ZSSK.

Parná zubačka

Ozdobou tohtoročnej Rušňoparády bude originálna technická pamiatka - parná zubačka z Tisovca. Medzi Tisovcom a Pohronskou Polhorou sa dochovala jediná európska ozubnicová trať s normálnym rozchodom. Parná prevádzka tu začala ešte v 1896. „Zubačka vďaka ozubnicovému pásu v strede koľaje a ozubenému kolesu so samostatným parným strojom, dokáže prekonať aj mimoriadne náročný horský hrebeň cez sedlo Zbojská vo výške 752 m n. m. so stúpaním 50,2 promile. V čase svojho vzniku výrazne uľahčila spojenie medzi železničnými v Tisovci, Podbrezovej a v Hronci, slúžila osobnej i nákladnej doprave,“ vysvetlil Ján Spišiak z občianskeho združenia Zubačka. Počas Rušňoparády sa v nej budú môcť povoziť malí aj veľkí priaznivci.

Legionársky vozeň

Návštevníkov rušňového depa, kam sa bežne počas roka nedostanú, zaujme určite replika vozňa, ktorý bol súčasťou legionárskeho vlaku. Počas prvej svetovej vojny, v rokoch 1918 – 1920 jazdil na Transsibirskej magistrále v Rusku. Vozne československých legionárov sa stali doslova druhým domovom legionárov. Vo vlaku bola kuchyňa, spálňa, nemocnica, sklad munície, pošta i dielňa. Vozeň, ktorý sa po rekonštrukcii predstaví po prvýkrát práve v Košiciach, predstavuje kópiu vyhne – kovárskej dielne – na kolesách. Zreštaurovaný vagón bol vyrobený 1906 a patrí medzi jediné

pojzdne vozne typu Zb na Slovensku. „Pri jeho obnove sme čerpali inšpirácie najmä z dobovej literatúry a fotografií. Prostredníctvom panelovej výstavy vo vnútri návštevníkom priblížime život Slovákov v Československých légiách,“ prezradil Peter Oravec z Klubu historickej techniky zo Zvolena.

Vozeň zreštaurovali v rámci projektu Legiovlak, ktorý iniciovala Československá obec legionárska v Čechách. Zvolenský vozeň je zároveň príspevkom Slovenskej republiky k storočnici vzniku Československa, ktorú si spoločne s našimi susedmi pripomenieme v roku 2018.

Mazutka

Históriu na kolesách bude reprezentovať aj budapeštianska mazutka – aerodynamický parný rušeň s nezvyčajným výzorom. Lokomotívy rady 242 patrili v Maďarsku k najrýchlejším parným rušňom. Jeden z nich dosiahol pri skúške vozňa rýchlosť až 161 km/h. V rokoch 1936 – 1940 vyrobili dovedna iba 4 kusy. V Európe uzatvárali éru parnej trakcie a boli poslednými parnými rušňami, ktoré ťahali vlaky podľa pravidelného grafikonu.

Rozlúčka s Malým býčkom

Nostalgická bude určite rozlúčka s mimoriadne populárnym parným rušňom - Malým Býčkom zo Zvolena. Po 113 rokoch lúči s „aktívnou kariérou“ a odchádza do zaslúženého dôchodku. V nostalgickej prevádzke pôsobil od 7. augusta 1998 a je našim najstarším prevádzkovaným, normálne rozchodným rušňom. Vyrobili ho v roku 1902 a v prevádzke bol až do roku 1970, kedy končil ako posunujúci rušeň v depe Bratislava -Východ. Členovia KHT Zvolen však už finišujú rekonštrukciu iného parného stroja rady 354.1178 – je ňou „Všudybylka“ z roku 1931. „Malý Býček posluží už len ako statický historický exponát v práve sa rodiacom Múzeu severnej uhorskej železnice vo Zvolene,“ upresnil Peter Oravec z Klubu historickej techniky Zvolen.

Katka

Na stretnutí histórie a moderny na koľajniciach nebude chýbať ani najstaršia prevádzkovaná lokomotíva v strednej Európe, úzkorozchodná 131-ročná Katka. Po dôkladnej zimnej údržbe je opäť pripravená odštartovať ďalšiu sezónu na Detskej železnici v košickom Čermeli. Dnešná skúška zapálenia kotla potvrdila jej dobrú kondíciu.

Papagáj

Trojvalcový trojčítý tendrový parný rušeň na predhriatu paru vyrobili v roku 1951 v závode ČKD a je jediným zo 60 výkonných „trojčítých tendroviek“. Tento rušňový typ sa uplatňoval v prevádzke až do 70. rokov 20. Storočia. Meno Papagáj dostal podľa charakteristického pestrého sfarbenia. Členovia Klubu železničných historických vozidiel v Poprade na ňom vykonali zásadné opravy, ktoré ho predurčujú na dlhú službu na nostalgických vlakoch u nás i v zahraničí.

Podujatie aj v tomto roku významne podporili: mesto Košice, KIMEX, ŽSR a spoločnosť Cargo Slovakia.

Rušňoparáda 2015 a uskutoční v priestoroch Rušňového depa ZSSK na ul. Pri bitúnku 2 v Košiciach už tento víkend (18.-19.apríla) o 9:00 hod. Pre návštevníkov je pripravená vlaková kyvadlová doprava z hlavnej stanice. Bezplatná prepravu v hodinových intervaloch zabezpečí z Nám. Maratónu Mieru aj Dopravný podnik mesta Košice. Viac o programe nájdete na www.rusnoparada.sk.

Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK)

Mgr. Jana Morháčová, riaditeľka Odboru komunikácie ZSSK,
+421 2 2029 7015, mobil: 0911 066 960,
morhacova.jana@slovakrail.sk, www.slovakrail.sk

OZ Detská železnica

Zuzana Lehotská, OZ Detská železnica Košice, Aténska 15, Košice, 0905 496 426, kezeleznica@gmail.com , www.detskazeleznica.sk

Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. (ZSSK) zabezpečuje osobnú železničnú dopravu na Slovensku. Denne vypravuje v priemere 1450 vlakov, v roku 2015 zrealizuje 30,5 milióna vlakových kilometrov (vlkm) na základe zmluvy so štátom a súčasne prevádzkuje komerčné InterCity vlaky.

Kontaktné centrum 18 188, alebo +421 2448 58 18 (pri volaniach zo zahraničia)

www.slovakrail.sk alebo www.facebook.com/slovakrail, info@slovakrail.sk

Občianske združenie Detská železnica Košice (OZ DŽK) prevádzkuje od roku 2012 Košickú detskú historickú železnicu, ktorá patrí s viac ako 40 000 návštevníkmi ročne k najznámejším atrakciám v Košiciach. Jedinečná je prevádzkou najstaršieho parného rušňa Katka U 36 003, ktorý v roku 2014 oslávil 130 rokov a Klubom mladých železničiarov – detskej obsluhy a sprievodu v rovnošatách na železničke. Košická detská historická železnica si v tomto roku pripomína 60 rokov od spustenia prevádzky (1955).

Informácie a objednávky: kezeleznica@gmail.com, alebo www.detskazeleznica.sk